

הלכות הדף היומי

מסכת סנהדרין

תוכן עניינים

- א. בעין [הרע] מתו 1
- ב. לאתויי הזירי דאלכסנדריא של מצרים ... זומרי אייתי בלא דעתייהו 2
- ג. כל מילי דעזרא נחמיה בן חכליה אמרינהו ונחמיה בן חכליה מאי טעמא לא איקרי סיפרא על שמיה ... מפני שהחזיק טובה לעצמו ... מפני שסיפר בגנותן של ראשונים ... ואף על דניאל שגדול ממנו סיפר. 4

דף צג.

א. בעין [הרע] מתו

אדם שנעשה לו נס¹, יש לפרסמו ברבים, כדי להודות ולהלל להשי"ת, ואין לחשוש לעין הרע².

¹ כך כתב בחשוקי חמד מסכת עירובין דף סד עמוד א וכתב הצעתי את השאלה לפני גיסי מרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל והשיב להגיד ולספר נפלאות ה' יתברך. שאלתי אותו, הרי נתפרסם שהאשה שהיחפץ היים' הוציא ממנה את הדיבוק נפטרה אחר כך, כגלל שכולם דיברו עליה, והשיב לי גיסי, שהיתה שם סיבה, ואין אנו יודעים השבונות שמים, אבל באופן כללי כדאי מאוד לפרסם. ועל אף שבכא שניצלו חנניה מישאל ועזריה מכבשן האש, לא מצאנו עוד שזוכרו בכתובים, ואמר רב, בעין הרע מתו, וביאר רש"י: 'שהיו מסתכלים בהם על שהיו תמהים בהם'. הרי לנו שלכאורה עין הרע עלולה להזיק אף בנס הצלה שיש בו קידוש ה' גדול. אך כאמור לעיל, יתכן ומעורבים כאן השבונות שמים נוספים. זאת ועוד, שכאשר בעל הנס מפרסם את ניסו ומספר נפלאות השי"ת, יתכן שזכות המצוה תגן בעדו שלא יינזק, וכמו שמצינו בעירובין דף סד ע"א, שם מבואר שאדם שזכה בממון רב, כגון שזכה בנכסי הגר [שמת ללא יורשים], או שמצא מציאה גדולה, ונתעשר ללא יגיעה, ובעת חושש שתשלוט בו עין הרע, משום שהדבר תמוה בעיני הבריות, שמתפללים 'היאך התעשר זה ברנע אחד', מה יעשה וינצל מעין הרע, ואומרת הנמרא שעליו לעשות בחלק מהממון מצוה, ויקנה בו ספר תורה [או תפילין], וכזכות זה יתקיים ממונו. ואולי גם כאן על ידי קיום מצות קידוש ה', לא יינזק מעין הרע. עוד יש לציין שבאמת כך היא ההנהגה הראויה, שהרי בזמן שבית המקדש היה קיים היה מביא קרבן תודה, והיה מאסף אנשים לסעודת המצוה ומספר להם את הנס שעשה עמו ה', וכמבואר בהעמק דבר (ויקרא ז טו, כב כט) שלכך צמצמה התורה את זמן אכילת התודה רק ליום ולילה [בשונה משאר שלמים שנאכלין לשני ימים ולילה אחד] כדי שלא יהיה אלא סעודה אחת עם מזון רב של ארבעים לחמים ואנשים מרובים לכל יבוא לידי נותר, וממילא יתפרסם הנס ביותר, ויקיים בהידור את הכתוב 'ודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם'.

² עיין שם משמואל בראשית פרשת ויגש שזו היתה הפלגתא בין יוסף והשבטים מאז, שכל השבטים היו נגררין אחר מהותו ומדתו של יהודה שהוא המלך שלבו לב כל העם, והלכו כולם בשיטתו להיות עבודתם בהתגלות ובהתלהבות בבחי' לב כנ"ל באופן שכל רואיהם יכירו כי הם זרע ברך ה' ותתפרסם האלקות

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת סנהדרין

ב. לאתויי חזירי דאלכסנדריא של מצרים ... זוטרי אייתי

בלא דעתייהו

כבר התבאר במסכת סוכה דף נא: שמותר לשכון בכל העולם חוץ מארץ מצרים³, ואסור להתישב בה⁴, בשלשה מקומות הזהירה תורה שלא לשוב למצרים, שנאמר (דברים יז פסוק טז) לא תספון לשוב בדרך הזה עוד. (שם כח פסוק סח) והשיבך ה' מצרים בדרך אשר אמרתי לך לא תסוף

בעולם, ויוסף תפס את שיטתו פלך שתיקה והצנע לכת כנ"ל, ואף שהי' אלו והוא מודים שתרווייהו צדיקים גמורים נינהו, מ"מ ידוע שכל דרך איש ישר בעיניו להנהיג את זולתו בדרך אשר הוא זכה בה ונראה דאלו ואלו דברי אלקים חיים ושניהם כאחד טובים ותרווייהו צריכי, אבל בזמנים מתחלפים. והיינו דבזמן שכחות הרע שולטים בעולם אין לך יפה מן הצניעות וכמ"ש (תהלים ל"ט ב') אשמרה לפי מחסום בעוד רשע לנגדך, וכתוב (עמוס ה' י"ג) לכן המשכיל בעת ההיא ידום כי עת רעה היא, ובש"ס סנהדרין (צ"ג א) בחנני מישראל ועזרי' להיבא אולו [פירש"י כשיצאו מן הכבשן דתו לא מדכר להו בכולהו כתיבי] אמר רב בעין הרע מתו עיין שם, והטעם משום שאז היתה בגלות בכל קליפה קשה מאד והיו שולטים כחות הרע בעולם למכביר, ובעת כזאת יותר נכון להיות הכל בהסתר גדול מאד. אבל בשעה שאין כ"כ שליטת הרע בעולם בודאי יותר נכון שתהי' העבודה ולעומתה הקדושה הנשפעת ממעלה בהתגלות וכמ"ש (תהלים כ"ג) תערוך לפני שלחן נגד צוררי, וכמ"ש (דברים כ"ח) וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך, ופרסומי ניסא עדיף וכן הוא ענין התפילה בלחש ובחזרת התפילה ע"י ש"צ בקול, עפימ"ש האריז"ל דתפילה בלחש הוא עדיין במקום שצריך שמירה מההיצונים, ובחזרה היא במקום גבוה שם א"צ שמירה, עיין שם.

³ רמב"ם הלכות מלכים פרק ה הלכה ז ובסמ"ג (לאוין רכז) מביא בשם היראים הכותב "אף על גב דאמרינן בברכות כא. שהתירו יהודה גר עמוני לבוא בקהל מטעם שבא סנחריב ובלבל את העולם כולו, וגם מצריים נתבלבלו ולא מצריים במקומם הם יושבים, אין להתיר מטעם זה לשוב, שהרי דרך מצרים נאסר, ולא במצרים באומה הדבר תלוי, ועוד לא ק"ל כר"ע דאמר מצרים נתבלבלו אלא כר"ג ור' יהושע (שנחלקו) עלה במס' ידים [פ"ב, בתוספתא] למצרים נתן להם הכתוב קצבה דכתיב (יהזקאל כט, יג) מקץ ארבעים שנה אקבץ את מצרים מן העמים אשר נפוצו שם וישובו על אדמתם. ואמרינן בסוכה [נא, ב] על אנשי אלכסנדריא מ"ט (איענשו) משום דעברו אהאי קרא דכתיב לא תוסיפון לשוב וכו' והוא לאחר בלבול סנחריב יהי' ובסמ"ג שם תמה מהג"ל על הרמב"ם שגר במצרים ע"ש. ולנכון העיר בצדה לדרך (פר' שופטים) דאיך כותב הסמ"ג לא ק"ל כר"ע וכו'. והרי אם עסקינן בדעת הרמב"ם שגר במצרים הרי הרמב"ם פסק (סוף פ"ב דאסורי ביאה) כר' עקיבא דגם מצרים נתבלבלו. וא"כ אולי בזה מונח התירוץ לשאלה איך גר הרמב"ם במצרים ע"כ.

ועיין בהגאון החיד"א בשו"ת חיים שאל (סי' צא) דמרש"י (כאן) נראה שאנשי אלכסנדריה עלו אחר הרבן בית ראשון, וא"כ זה היה אחר הבלבול. ועוד הוסיף להקשות עליו מהירושלמי דסוכה דג' פעמים חזרו וג' פעמים נענשו, שלפי זה לכל הדעות חזרו לכל הפחות ב' פעמים אחר בלבול סנחריב ולמה נענשו עליהם, ונשאר בצ"ע.

⁴ מן הים הגדול ועד המערב ארבע מאות פרסה על ארבע מאות פרסה כנגד ארץ כוש וכנגד המדבר. שם ברמב"ם ועיין ערוך השולחן העתיד שם "וגם היה נראה לענ"ד לומר בהא דכתיב ביהזקאל (כט): מן הממלכות תהיה שפלה ולא תתנשא עוד וגו' ולא יהיה עוד לבית ישראל למבטח מזכיר עון בפנותם אחריהם וגו', ועל מצרים קאי שם, ולכאורא פירושו דמעתה לא יהיה מזכיר עון בפנותם אחריהם לשוב למצרים, דהאיסור אינו אלא כשהיא בגדלותה דאז נגררים אחרי גילוליה ותועבותיה אבל לא כשהיא בשפלות, ולכן עתה אין איסור, דאכתי קשה למה נענשו".

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת סנהדרין

עוד לְרֵאֲתָהּ. (שמות יד פסוק יג) כִּי אֲשֶׁר רָאִיתָם אֶת מִצְרַיִם הַיּוֹם לֹא תִסְפוּ לְרֵאֲתָם עוֹד עַד עוֹלָם וְאַלכֶסְנֵדְרִיָּא בְּכֻלָּל הַאִיסוּר⁵.

י"א⁶ שאין האיסור אלא אם הולך מארץ ישראל למצרים אך משאר ארצות מותר ללכת למצרים שנאמר "בדרך הזה". וי"א⁷ שאפילו ההולך מארץ ישראל, אינו אסור אלא אם הולך באותה דרך שהלכו ישראל במדבר בצאת ממצרים, אבל בדרך אחרת מותר. וי"א⁸ שאין האיסור אלא בזמן שישראל שרויין על אדמתם, אבל בזמן הזה שנגזר עלינו להיות נרחים בכל קצוי הארץ כל חוצה לארץ אחד הוא, ואין איסור.

מותר⁹ לחזור לארץ מצרים לסחורה ולפרקמטיא, ולכבוש ארצות אחרות, ואין אסור אלא להשתקע שם¹⁰.

לפיכך מי שדר במצרים מפני עסקיו ופרנסתו אפילו שנים רבות, ולא תהא דעתו להשתקע. אלא אם יזמין לו ד' פרנסה במדינה אחרת יוצא משם, אפילו יושב כל ימיו אינו עובר¹¹.

⁵ אולם דעת רבינו בחיי דברים יז פסוק מז – "זו מצוה לשעה כדי שלא ילמדו ישראל מעשיהם, ולפי שהיו המצריים נודעים ומפורסמים בכל תועבה, כענין שכתוב: (ויקרא יח, ג) "כמעשה ארץ מצרים" וגו', לכך צוה להם כן, ואינה מצוה לדורות שיאסור הכתוב הדירה במצרים לעולם, והרי אנו רואין כמה קהלות דרות שם מאז ועד היום, ואילו היתה מצוה לדורות לא היו ישראל קדושים מקילין בזה לדור שם, ואילו עשו כן היו החכמים שבכל דור ודור מוחים בידם. ויש שסוברין שמצות דורות היה, אבל לא אסר הכתוב הדירה במצרים אלא לאותן שבאים לשם מא"י, וכן יורה לשון "בדרך הזה" שאתם הולכים שמנמת פניכם לארץ לא תשובון ממנו למצרים".

⁶ יראים שטו ועיין כמעשה בצלאל על הריקנטי תקעג ובשו"ת די השב יו"ד טו. ומדברי הרמב"ם אינו מבואר כן, ואין לומר מפני שבא סנחרב ובלבל את כל האומות, דא"כ למה אמרינן שלחי סוכה דאנשי אלכסנדריא חרבו מפני עון זה (שם), וגם היה אפשר לומר דכיון דהמעם הוא שמעשה יושביה מקולקלין וכבר כתב הרמב"ם בספ"ב מאיסורי ביאה שאנשים אחרים ישבו בה במצרים ולא המצרים הקודמים ע"ש, א"כ בטל המעם מהאיסור, אך תשאר הקושיא מסוכה למה נענשו. ערוך השולחן העתיד הלכות מלכים סימן עד סעיף יב

⁷ דעה המובאת בריטב"א יומא לח. כפתור ופרח פה

⁸ ריטב"א שם

⁹ רמב"ם שם הלכה ח

¹⁰ ע' ברי"ף סוף מכילתן מירושלמי רשב"א אומר לא תוסיפין לשוב בדרך הזה עוד לישיבה אין אתה חוזר אבל אתה חוזר לסחורה ולפרקמטיא ולכבוש הארץ, וע' שו"ת חיים שאל מהג"ר חיד"א ח"א סי' צ"א אות ג שאך מארץ ישראל אסור ולא משאר ארצות, וגם שרק להשתקע במצרים אסור ולא ישיבת ארעי.

¹¹ וראיה לזה דבמכילתא פרשה בשלח תניא, בג' מקומות הזהיר המקום שלא לשוב למצרים וכו' בשלשתם חזרו ונפלו, הראשונה בימי סנחרב הוי היורדים מצרים לעזרה, והשנייה בימי יוחנן בן קרח, והשלישית בימי מרגיננוס, ובשלשתן נפלו ע"ש, ובכל אלו עשו אותה לקביעות, בימי סנחרב ויוחנן בן קרח להעזר ע"י מצרים וירמיה הנביא צעק ולא השניחו כמבואר בירמיה, ובימי מרגיננוס היו שם עם רב ועשו סנהדרין ופלטריין מפואריין כמבואר בשלחי סוכה ובמדרשים, ולכן נענשו, אבל כל הדרים במצרים בשביל פרנסה אין איסור

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת סנהדרין

כשם שמותר לסחורה ולפרקמטיא כך מותר משום נימוקים אחרים, ובפרט כדי להרביץ תורה ולהרבות כבוד שמים ובלבד שלא תהא מחשבה של להשתקע, ובצורה כזאת יכולים להמשיך ולגור שם, (בבחינה של גירות בלבד ולא לתושבות) בלי קצבה של זמן¹².

החייב לשכון במצרים, מן הדין שיעדיף לגור בעיר "קהיר" על יתר הערים¹³.

דף צג:

ג. כל מיילי דעזרא נחמיה בן חכליה אמרינהו ונחמיה בן חכליה מאי טעמא לא איקרי סיפרא על שמיה ... מפני שהחזיק טובה לעצמו ... מפני שסיפר בגנותו של ראשונים ... ואף על דניאל שגדול ממנו סיפר

כבר התבאר במסכת ב"ב דף יד: סדרן של נביאים¹⁴ יהושע, שופטים, שמואל, מלכים, כפי סדר הדורות¹⁵, ומכיון שמסיים מלכים בחורבן ממושיך

כלל, וכן הרמב"ם ז"ל ברח למצרים מפני מלשינים וישב שם לפרנסתו, והעיקר שהרביץ שם תורה וחזק שמה דת קדשינו שרדף את הצדוקים שהתפשטו בכל ארץ מצרים כמ"ש באגרות הרמב"ם ז"ל, וכן כל הגדולים וכל ישראל וזה ברור בס"ד ערוך השולחן העתיד שם סעיף יד

¹² שו"ת ציץ אליעזר חלק יד סימן פו

¹³ דיעוין בספר ערך לחם למהריק"ש ז"ל באה"ע סי' קכ"ח דס"ל בפשיטות שער אלקהירא איננה בשטח האיסור, וכי היא מלכות אחרת כמו קפוטקיא, ומעיד ובא, כי וגם ראינו גדולי עולם שדרו ושכנו בעיר אל קהרא ולא חששו לג' לאוין האמורים באיסור החזרה למצרים ע"ש, ורצונו בעדותו זאת לומר שעל כן בחרו גדולי העולם לשכון בעיר של קאהרא כדי שלא יעברו על הג' לאוין מפני שעל שטח קהיר לא חל כבר האיסור. שו"ת ציץ אליעזר שם.

¹⁴ שו"ע ונו"כ שם רפג ב

¹⁵ יהושע היה בראשונה ואחר כך השופטים, ובסוף השופטים היה שמואל שופט והוא משח שאל למלך על ישראל ואחר כך משח דוד, ומשם ואילך נמשכין כל המלכים עד נביאים האחרונים

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת סנהדרין

בספרי חורבן ירמיה¹⁶, יחזקאל, ומשום שסיים בנחמה ממשוך בשפר נחמה
בישעיה¹⁷, תרי עשר¹⁸.

וסדר הכתובים¹⁹ לפי סדר הדורות רות, תהלים, איוב, משלי, קהלת, שיר
השירים, קינות, דניאל, מגילת אסתר, עזרא, דברי הימים. ואין לחלק את
עזרא לשני ספרים עזרא ונחמיה²⁰. אולם בדפוס אין להקפיד בדבר זה²¹.

¹⁶ שהרי ישעיה היה קודם ירמיה ויחזקאל, והושע שבראש תרי עשר היה קודם ישעיה, מכל מקום סדרם כן
משום דמלכים שבו סיים נביאים ראשונים סופיה מדבר בחורבן ירושלים וירמיה כוליה חורבן, ויחזקאל רישיה
חורבן וסיפיה נחמתא, וישעיה כוליה נחמתא, סמכינן חורבנא לחורבנא ונחמתא לנחמתא
¹⁷ מעולם אני תמה למה לפנינו בתנ"ך לא נסדר כן וישעיה קודם לירמיה ויחזקאל, וגם הושע קודם בתרי עשר,
ועיין מהרש"א בחידושי אגדות [ד"ה ולקדמיה] מה שכתב שם, אבל לא הרגיש במה שכתבתי
¹⁸ והושע לא רצו לעשות ממנו נביא בפני עצמו משום שלא ניבא הרבה ומחמת קוטנו יאבד, וחברוהו באחרונה
עם הנביאים האחרונים שהם חגי זכריה מלאכי שהיו סופם של נביאים שהיו בתחלת בית שני בשנת שתים
לדיורש האחרון. קצת צ"ע בסדר של ספרי התרי עשר, שבגמרא וברמב"ם לא מבואר הסדר של הנביאים
בתרי עשר, ויעוין בספר אמת ליעקב לגר"י קמנצקי זצ"ל (על מסכת ב"ב) שכתב: ובאמת לא אוכל לעמוד על
סדרן של הי"ב ספרים שבספר תרי עשר, שהרי רואין אנו שבסדרן של נביאים וכן בסדרן של כתובים שלטה
יד אחרים, ששינתה סדרן, אי"כ מי יימר לן שבתרי עשר לא שלטה יד אחרים. וקשה לומר שבאמת אין להם
סדר וכל אחד ואחד יכול לסדרן ע"פ דעתו וצ"ע בזה, עכ"ל. ויעוין גם במהרש"א בדף יד ע"ב שהתקשה על
הסדר של תרי עשר כפי סדרן לפנינו, יעו"ש.

¹⁹ רות בתחלה ואחר כך תהלים שאמרו דוד שיצא ממנה, ואיוב איכא למאן דאמר שהיה באותו הזמן, ואחר
כך שלשה ספרי שלמה שנים של חכמה, משלי וקהלת אמרם בכהרותו, ושיר השירים בזקנותו, וקינות ירמיה
אחריו, ודניאל היה אחריו בגולה, ואסתר אחריו בימי אחשורוש, ועזרא אחריה בימי דרוש בנה. ואפילו למאן
דאמר איוב בימי משה היה, לא רצו לאקדומי לאיוב משום דאיוב פורעניות הוא ואתחולי בפורעניות לא
מתחילין, וכי תימא אם כן למה התחילו ברות דהא גם כן פורענות הוא רעב וגלות ומיתת אלימלך ובגויו, שאני
רות דפורענות דאית ליה אחרית טוב הוא שיצא משם דוד, ולכך קראו הספר על שם רות דדייקנן בשמה
ואמרו ז"ל למה נקרא שמה רות שיצא ממנה דוד, שריוהו להקדוש ברוך הוא בשירות ותשבחות.

²⁰ ע' בבא בתרא י"ד סע"ב כשמנו סדרן של כתובים לא פרטו "נחמיה" והוא נכלל אצלם בספר עזרא, וע'
בסוכה ל"ז סע"א וכן בעזרא הוא אומר צאו ההר כו' והיא בנחמיה, בבמד"ר שלח פט"ז זהו שאמר עזרא ולא
שמעו אל מצותיך והיא בנחמיה, וע' זהר ויצא ק"ס רע"ב עזרא דאמר זכרה כו', וכן נקטו רבותינו הראשונים
עזרא בהביאם פסוק מס' נחמיה ציינתי בהנהותי מקו"ח לס' הסידים ס' תפ"ב מדוכתי טובי, ויעוין בזרע
אפרים מהגר"ז מרגליות לפסיקתא פס' כי תשא אות י"ח שהביא מס' החזיונות למהרח"ו שהאר"ז"ל הגיד לו
בחלום שבן הראשון מבת שבע שמת הוא היה נחמיה התרשתא וכמו שמת בתחילה קודם המילה ולא זכה
לשם כן גם אח"כ לא נקרא הספר על שמו ונמפל לס' עזרא, ובסוף שו"ת חיים שאל מהגר"ר חיד"א כ' מה נעים
מש"כ בפתח עינים כי שם בגמטריא ספר, ובזמן האחרונים בפרט בהתגלות הדפוס נקרא ספר נחמיה על
שמו, ואפשר כי כבר שלם הדקדוק על שאמר זכרה כו' ובכמה זמן נתקן זמן שמיא הסכימו שיקרא הספר על
שמו כו' ע' זרע אפרים שם.

²¹ החיד"א בפתח עינים (בהשמטה שבסוף חי' על מסכת סנהדרין) כתב דבר חידוש, שהשתא בזמנינו שהולק
הספרים וספר "נחמיה" נקרא על שמו, יש להניח מזה שכבר נתקן אותו חטא מה שאמר "זכרה לי אלקי לטובה",
ומביא עוד ממקובלים שמה שהעבירו את רבן גמליא' מנשיאותו והעמידו ראב"ע במקומו, גם זה הצער חי'
תיקון לזה, וממילא משמיא מצעדי גבר כוננו, שזה כמה מאות שנים נקרא ספר "נחמיה" על שמו. וצריך להוסיף,

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת סנהדרין

אדם הרוצה לכתוב²² את כל ספרי נביאים או כתובים על קלף בכריכה אחת, צריך לכותבם לפי הסדר המבואר.

שאף שמה שנקרא ספר נחמיה על שמו, הוא חלוקה שנעשה ע"י אותם גוים, שחלקו בתנ"ך במספר פרקים ופסוקים, מ"מ כיון שנתקבל בכל תפוצת ישראל, מפלאות תמים דעים הוא ומהשנחה פרטית שיקרא "נחמיה" על שמו, אחרי שנתקן החטא. מרגליות הים כאן

²² כתב החת"ם בדף יג ע"ב שמשמע סתמא דברייתא סדרן של נביאים וכו', ולכאורה צ"ע מאי אכפת לן בסדרן, אי לא מדבקן, דודאי אין מצוה לכתבם כסדרם, רק תפילין ומוזוות דכתיב בהו "והיו", אלא ע"כ צריך לדעת את סדרן לגבי סדר כתיבתן שלא ידביקן אלא כסדרן, עכ"ד וכן משמע קצת מדברי הרמב"ם (פ"ז מהלכות ספר תורה הט"ו) שכתב: מותר לדבק תורה נביאים וכתובים בכרך אחד..., וסידורן של נביאים כך הוא..., יעו"ש. הרי שבאותה הלכה שמותר לכתוב את הנביאים בכריכה אחת עם התורה, שם כתב את ההלכה דסדרן של נביאים. משמע שיש להקפיד על הסדר הזה.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

